Zarządzenie Nr 86/2025
Wójta Gminy Serokomla
z dnia 14 października 2025 r.

o przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028

Na podstawie art.5a ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r., poz. 1153), w związku z uchwałą nr XXXV/197/2014 Rady Gminy Serokomla z dnia 14 marca 2014 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Serokomla, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego (poz.1687 z dnia 22.04.2014r.) zarządzam co następuje:

§ 1

Przeprowadzić konsultacje społeczne projektu „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028", stanowiącego załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone na obszarze całej Gminy w terminie od dnia 20 października 2025 r. do dnia 30 października 2025 r.

§ 3

1. Propozycje i uwagi będą przyjmowane na formularzu konsultacyjnym, stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.
2. Formularz należy przesłać w formie elektronicznej na adres: gops@gminaserokomla.pl lub złożyć w formie papierowej w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli, ul. Warszawska 21, 21-413 Serokomla.

§ 4

Konsultacje społeczne prowadzone będą w następujących formach:
1) publikacji powyższego dokumentu na stronie Biuletynu Informacji Publicznej na stronie internetowej Gminy Serokomla i GOPS w Serokomli,
2) składania opinii i uwag dotyczących projektu ww. programu drogą elektroniczną lub w formie papierowej.

§ 5

Jednostką odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli.

§ 6

Konsultacje społeczne są ważne bez względu na liczbę osób w nich uczestniczących.

§ 7.

Wyniki konsultacji zostaną zamieszczone na stronie internetowej: na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Gminy Serokomla i GOPS w Serokomli.

§ 8

Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli, tel. (25) 755-45-06, e-mail: gops@gminaserokomla.pl

§ 9

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy

/-/ Piotr Chaber

Załącznik Nr. 1
do Zarządzenia Wójta Gminy
Serokomla Nr. 86/2025
z dnia 14 października 2025 r .

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026 – 2028

Serokomla, 14 października 2025 roku

Spis treści

Spis treści 3
Wstęp 4
3.1 Demografia. 6
3.2 Analiza pomocy społecznej 7
3.3 Analiza dożywiania 8
3.4 Asystent rodziny 9
3.5 Karta Dużej Rodziny 11
4. Analiza SWOT 12
5. Cel Gminnego Programu wspierania Rodziny 13
6. Adresaci programu 14
7. Realizacja Programu 14
7.1 Harmonogram realizacji Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy 14
Serokomla w latach 2026 – 2028 14
8. Finansowanie programu 17
9. Monitoring 17
Podsumowanie 18

Wstęp

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Serokomla na lata 2026- 2028 powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011r. *(Dz. U. z 2025 r., poz.49)* o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.* Program ten jest kontynuacją Programu realizowanego w latach 2022-2025 i obejmuje kompleksowe rozwiązania dotyczące wsparcia rodzin z dziećmi z wykorzystaniem między innymi świadczeń pomocy społecznej, jak również pracy z rodziną, w tym zwłaszcza w formie asysty rodzinnej i pracy socjalnej.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin z terenu Gminy Serokomla, w tym szczególnie rodzin, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, mają szczególne potrzeby, rodzin wielodzietnych. Nadrzędnym celem programu jest dbanie o dobro rodziny. Rodzina to najważniejsza i podstawowa grupa społeczna, na której opiera się społeczeństwo. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Jednak nie zawsze prawidłowo wypełnia swoje podstawowe funkcje. Dłuższe zaburzenie może powodować jej niewydolność, co w konsekwencji może prowadzić nawet do jej rozpadu. Najczęstsze problemy, które negatywnie wpływają na rodzinę to bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność, uzależnienia, uzależnienia behawioralne, które stanowią bardzo duże zagrożenie dla dzisiejszej młodzieży

Jednym z najważniejszych celów rodziny winna być dbałość, aby warunki socjalno- bytowe i atmosfera wychowawcza, w jakich przebywa dziecko były jak najlepsze. Rola rodziny nie kończy się jednak na tym etapie, ani wówczas gdy dziecko wchodzi w dorosłość i bierze odpowiedzialność za swoje życie. Środowisko rodzinne nieustanie otacza człowieka i jest ono najważniejszym miejscem jego życia i rozwoju. Żadna inna forma nie jest w stanie go zastąpić. Rozpad rodziny związany z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując przy tym siły i środki społeczne. Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, służbę zdrowia, policję, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania. Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz zgodą i aktywnością własną rodziny. Ponadto, praca z rodziną powinna być podejmowana możliwie jak najwcześniej, za jej zgodą i prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę. Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest

zatrudnienie asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Zakłada w szczególności wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub jego powrotu do rodziny naturalnej. Skuteczna pomoc dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról opiekuńczo – wychowawczych, jak i skuteczna ochrona dzieci może być osiągnięta poprzez współpracę przedstawicieli instytucji, które mają kontakt z dzieckiem oraz jego rodziną. Działania pomocowe na poziomie gminy polegają na udzielaniu rodzinie pomocy w radzeniu sobie z trudnościami tak, aby w efekcie nie doszło do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, a jeżeli dojdzie do tego rodzaju interwencji, do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców dziecka, aby możliwy był powrót dziecka pod opiekę rodziny biologicznej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu na lata 2026-2028 jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez z pracę z rodziną oraz zapewnienia pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Realizowane w ramach programu zadania powinny koncentrować się nie tylko na dziecku, ale też na całej rodzinie, w celu odzyskania przez niej funkcji opiekuńczej. Ważne jest, aby te działania były podejmowane we współpracy z wyspecjalizowanymi instytucjami (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja).

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi

najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

1. Podstawa prawna programu

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r., poz. 49);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2024r. Poz.1673);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem'' (tj. Dz. U. z 2024 r.,poz.1829);
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Serokomla na lata 2025-2035.

2. Słowniczek

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
ZI – Zespół Interdyscyplinarny;
PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;

3. Diagnoza społeczna

3.1 Demografia.

Gmina Serokomla jest gminą wiejską, położona jest w środkowo-wschodniej Polsce, w północno – zachodniej części Województwa Lubelskiego i w południowej części powiatu łukowskiego. Sąsiaduje z następującymi gminami: od północy z gminą Wojcieszków, od północnego zachodu z gminą Adamów, od strony południowej z gminą Jeziorzany, a od wschodu z gminą Kock. Powierzchnia gminy wynosi 77,36 km². Pod względem administracyjnym gmina podzielona jest na 16 sołectw. Gmina Serokomla położona jest nad rzeką Czarna.
Według danych Urzędu Gminy w Serokomla w latach 2023 - 2025 liczba ludności ma tendencję malejącą.

Tabela nr 1. Liczba mieszkańców w gminie Serokomla w latach 2023 – 2025

Lata	Liczba mieszkańców	Liczna kobiet	Liczba mężczyzn
2023	3932	1949	1983
2024	3922	1947	1975
Stan na 21 października 2025	3876	1928	1948

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UG Serokomla

3.2 Analiza pomocy społecznej

Dokonana analiza przedstawia liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Tabela nr 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2023-2025.

Rok	Liczba rodzin ogółem	Rodziny z dziećmi ogółem	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci i więcej
2023	111	64	10	27	20	6	1
2024	122	63	13	26	17	5	1
2025	85	58	13	11	24	7	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Serokomli

Z przedstawionej tabeli wynika, że w latach 2023 - 2025 roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej znacząco się zmniejszyła.

Poniższa tabela odzwierciedla najczęstsze przyczyny występowania problemów w rodzinie. Występowanie problemów w rodzinie w tabeli poniżej może być przyczyną do zaburzenia jej prawidłowego funkcjonowania, dlatego niezbędne jest zapewnienie dostępu do kompleksowych usług i realizowania działań na rzecz dziecka i rodziny.

Tabela nr 3. Powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w 2024 roku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	**50**	**147**
Sieroctwo	**0**	**0**
Bezdomność	**0**	**0**
Potrzeba ochrony macierzyństwa	**4**	**20**
Bezrobocie	**26**	**58**
Niepełnosprawność	**31**	**82**
Długotrwała lub ciężka choroba	**48**	**128**

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychaw-czych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	**38**	**186**
w tym: rodziny niepełne	**2**	**4**
rodziny wielodzietne	**29**	**156**
Przemoc w rodzinie	**1**	**5**
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	**0**	**0**
Alkoholizm	**11**	**19**
Narkomania	**0**	**0**
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	**1**	**1**
Zdarzenie losowe	**1**	**2**
Klęska żywiołowa	**0**	**0**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Serokomli

Najczęstszymi powodami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2023-2025 było, ubóstwo, długotrwała i ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych, niepełnosprawność oraz bezrobocie. Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie. Większość tych problemów społecznych w coraz większym stopniu wpływa negatywnie na sytuację mieszkańców gminy. W celu poprawy sytuacji materialnej rodzin z dziećmi oraz wyrównywania szans edukacyjnych i rozwojowych beneficjentom Ośrodka Pomocy społecznej świadczona jest pomoc. Poza wsparciem finansowym rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji mają możliwość skorzystania z bezpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego.

3.3 Analiza dożywiania

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli udzielał również wsparcia skierowanego bezpośrednio do dzieci i młodzieży, w formie bezpłatnych posiłków w placówkach oświatowych w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 - 2023 oraz na lata 2024 - 2028, co przedstawia tabela nr 4.

Tabela Nr 4. Pomoc Państwa w zakresie dożywiania.

Program - Pomoc Państwa w zakresie dożywiania	**ROK**		
	2023	**2024**	**do 31 października2025**
Rzeczywista liczba osób objęta programem	153	132	245
Liczba dzieci korzystających z posiłku	109	97	91
Liczba osób w rodzinach	271	254	224

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania GOPS w Serokomli.

Na przestrzeni ostatnich 3 lat liczba dzieci objętych dożywianiem sukcesywnie spada, co może być efektem wsparcia budżetu domowego rodzin świadczeniem wychowawczym 800 + wypłacanym na każde dziecko w Gminie oraz sytuacji demograficznej.

W Gminnie Serokomla została też udzielna pomoc w formie pomocy żywnościowej dla osób najbardziej potrzebujących. Co przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5. Pomoc żywnościowa w latach 2023-2025

Pomoc żywnościowa	ROK		
	2023	2024	2025
Liczba wydanych skierowań	181	214	227
Liczba osób, które skorzystały z pomocy	550	590	572

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Serokomli.

3.4 Asystent rodziny

Realizując zadania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w latach 2023-2025 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli zatrudniał w oparciu o umowę o pracę 1 asystenta w systemie zadaniowym. Zgodnie z zapisami ustawy asystent obejmuje pomocą do 15 środowisk. Czas współpracy jest różny, w zależności od występujących problemów i determinacji rodziny w ich przezwyciężaniu. Po zakończeniu współpracy z asystentem rodzina zostaje objęta trzymiesięcznym monitoringiem.

Tabela nr 6. Wsparcie asystenta rodziny w Gminie Serokomla w latach 2023 – 2025

WSPARCIE ASYSTENTA RODZINY	ROK		
	2023	2024	2025
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta	11	11	12
Liczba osób w rodzinach	47	46	50
Liczba dzieci	28	28	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Serokomli.

Asystentura polega na towarzyszeniu rodzinie w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej, z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny, społeczności lokalnej, zasobów instytucjonalnych. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Celem pracy asystenta jest również osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci.

Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie

Efektem działań podejmowanych przez asystenta rodziny winno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, która pozwoli im być samodzielnymi oraz tak wypełniać rolę rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Efekt ten jest możliwy przy współudziale rodziny na każdym etapie metodycznego działania, od oceny wstępnej, przy układaniu planu pomocy rodzinie, jego realizacji, po ocenę końcową. Do zadań asystenta należy między innymi edukacja w zakresie prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, pomoc w budowaniu prawidłowych relacji pomiędzy członkami rodziny. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Koniec asystentury ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze. Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną prowadzona jest także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Pracownicy socjalni i asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej decyduje Sąd Rodzinny. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje postanowienia Sądu, zapewniając opiekę, a gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
3. 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 pkt. 5 i art. 191 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2025 poz. 49) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli w latach 2023-2025 współfinansował pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-

wychowawczych z terenu Gminy Serokomla.

Tabela nr 7. Liczba dzieci i koszt pobytu w pieczy zastępczej w latach 2023-2025

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i koszt Gminy Serokomla	ROK		
	2023	2024	Stan na 31 października 2025
Liczba dzieci	10	10	8
Koszt Gminy Serokomla w utrzymaniu dzieci w pieczy zastępczej w zł	227091,36	265094,76	192861,76

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Serokomli.

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują na stale rosnące koszty ponoszone przez Gminę na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej.

Bardzo istotnym zagadnieniem jest sprawa przemocy w rodzinie i procedura Niebieskiej Karty. Sytuacje na terenie gminy Serokomla przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 8. Ilość „Niebieskich Kart" w latach 2023-2025

PRZEMOC RODZINY	ROK		
	2023	2024	2025
Ilość wdrożonych Niebieskich Kart	4	8	8
Ilość zakończonych Niebieskich Kart	6	5	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Serokomli

Na podstawie prowadzonych Niebieskich Kart wynika, że istnieje problem agresji i przemocy w rodzinach.

3.5 Karta Dużej Rodziny

W połowie 2014 roku powstał rządowy program dla rodzin wielodzietnych. Na jego podstawie uruchomiono system przyznawania Kart Dużej Rodziny osobom posiadającym co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia lub 25 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się lub studiuje w szkole wyższej.

Wtedy także zaczęto podpisywać porozumienia z właścicielami punktów komercyjnych czy rekreacyjnych, na mocy których posiadacze Karty Dużej Rodziny mogą skorzystać ze zniżek za zakup towarów lub usług tych kontrahentów.

Oferta dedykowana rodzinom posiadającym Kartę, realizowana w rządowym programie dla rodzin wielodzietnych jest podzielona na kilka zakresów usług: kultura i turystyka, parki narodowe, transport kolejowy, sport i rekreacja, ośrodki wypoczynkowe, zakupy –artykuły spożywcze, zakupy – odzież, obuwie, galanteria, zakupy – pozostałe, rozrywka, usługi, zdrowie, finanse, podatki, poradnictwo specjalistyczne. Natomiast w 2019 roku wprowadzono uprawnienia dla rodziców posiadających co najmniej troje już dorosłych dzieci.

Tabela Nr 9. Informacja o realizacji programu Karta Dużej Rodziny w Gminie Serokomla w latach 2023 - 2025

	ROK		
	2023	**2024**	**2025**
Liczba rodzin	66	13	4
Liczba kart	165	41	13
Liczba rodziców	121	24	7
Liczba dzieci	44	17	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Serokomli

4. Analiza SWOT

Analiza strategiczna Gminnego Programu Wspierania Rodziny opracowana na lata 2023-2025 ujawnia mocne i słabe strony założenia, a także szanse i zagrożenia. Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów

Na podstawie zebranych informacji oraz obserwacji skomponowano poniższą tabelę.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• Dobre reprezentowanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocy społecznej, policji pracowników oświaty, • Wsparcie rodzin przez asystenta rodziny, • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, • Działalność profilaktyczna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników instytucji działających na rzecz rodziny. • Zapewnienie szkoleń dla kadry zajmującej się wspieraniem rodzin; • Otwartość na współpracę. • Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej; • Dostęp do poradnictwa specjalistycznego. • Wieloletnie doświadczenie GOPS we współpracy z organizacjami pozarządowymi;	• Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psychiatra, psycholog, mediator), • Brak rodzin wspierających, • Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) • Brak pozytywnych wzorców w rodzinach dysfunkcyjnych, • Bierna postawa ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów. • Brak możliwości skorzystania z pomocy lekarza psychiatry dla dzieci i młodzieży na terenie Gminy.

• Realizacja zadań wspierających rodzinę tj. „Posiłek w szkole i w domu”, pomoc żywnościowa.	
SZANSE	**ZAGROŻENIA**
• Współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny, • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym, • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, • Wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia;	• Zanik więzi i tradycji rodzinnych – pęd życia, • Uzależnię członków rodzin od alkoholu, środków odurzających, Internetu, • Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych, • Wypalenie zawodowe pracowników; • Niewystarczające środki finansowe na realizacje zadań w zakresie wspierania rodziny oraz pomoc społeczną. • Niskie zaangażowanie się rodzin w realizowane działania, trudności w rekrutacji rodzin do współpracy w ramach realizowanych projektów.

Analiza SWOT została przeprowadzona przez pracowników GOPS, powstała dzięki wiedzy i doświadczeniu osób zajmujących się pomocą rodzinie. Podsumowując powyższą analizę można stwierdzić, że dominują zarówno mocne, jak i słabe strony związane z pomocą dziecku i rodzinie. Wiele jest również zagrożeń. Jednakże korzystając z szans można wiele zmienić w tej dziedzinie.

Cały Program opiera się na ściślej współpracy i współdziałaniu służb z osobami, rodzinami dla, których został opracowany. Z analizy SWOT wynika, że przewidziane działania w oparciu o posiadane zasoby, powinny stanowić podstawę do skutecznego osiągnięcia założonych celów. Warto podkreślić, że nieprzewidywalność czynnika ludzkiego może całkowicie zmienić prognozy.

5. Cel Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Wparcie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczej

Cele szczegółowe

1. Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych. .
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.
3. Realizacja pomocy na rzecz rodzin w celu zapewnienie im poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji bytowej
4. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacjach niepowodzeń położniczych
5. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych na rzecz wspierania rodzin w celu świadczenia efektywnej pomocy.

6. Adresaci programu

Odbiorcami działań w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Serokomla wychowujące dzieci i przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, których same nie mogą pokonać, a także rodzin, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i jego powrotu do domu rodzinnego. Odbiorcami programu są również rodziny zagrożone ubóstwem, niepełnosprawnością, problemem uzależnienia oraz rodziny dotknięte przemocą.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest za tym największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

7. Realizacja Programu

Gminny Program Wspierana Rodziny w Gminie Serokomla na lata 2026-2028 koordynowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli przy współpracy i udziale realizatorów:

- Placówek Oświatowych,
- Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy domowej,
- Policji,
- Sądu Rejonowego,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Łukowie,
- Placówek Opieki Zdrowotnej,
- Gminnej Biblioteki Publicznej,
- Organizacji pozarządowych.

7.1 Harmonogram realizacji Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Serokomla w latach 2026 – 2028

CEL 1 . BUDOWANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA DLA RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIKUŃCZO WYCHOWAWCZEJ			
Nazwa zadania	**Termin realizacji**	**Osoba/podmiot realizujący**	**Wskaźniki**
Analiza sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	2026-2028	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli	- liczba asystentów pracujących na rzecz rodziny, - liczba rodzin, którym przydzielono asystenta ze względu na problemy opiekuńczo – wychowawcze, - liczba dzieci wychowująca się w rodzinach objętych asystenturą, - liczba rodzin objętych

			działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - liczba dzieci w rodzinach objętych działaniami w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
Udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej	2026-2028	Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie GOPS Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Służba zdrowia Placówki Oświatowe	- liczba posiedzeń dot. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w których wzięli udział asystenci rodziny,
Monitorowanie sytuacji rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	2026-2028	GOPS Asystent rodziny	- liczba rodzin, w których realizowano monitoring po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny
Propagowanie roli asystenta rodziny	2026-2028	GOPS GKRPA organizacje pozarządowe	- liczba przekazanych ulotek informujących o działalności asystenta rodziny.
Prowadzenie, wspieranie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	2026-2028	GOPS Placówki oświatowe	- liczba dzieci przebywających w placówkach wsparcia dziennego, - liczba placówek wsparcia dziennego - liczba bibliotek
CEL 2. ZABEZPIECZENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB SOCJALNO – BYTOWYCH RODZIN			
Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne)	2026-2028	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli	- liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną, -liczba rodzin z dziećmi korzystających z posiłku, - liczba dzieci korzystająca z posiłku, - liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń rodzinnych, - liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń funduszu alimentacyjnego, - liczba dzieci korzystających ze stypendiów szkolnych, - liczba i formy udzielonej pomocy, - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą,
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w	2026-2026	GOPS Urząd Gminy w	- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach

rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej.		Serokomli	- wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach
CEL 3. REALIZACJA POMOCY NA RZECZ RODZIN W CELU ZAPEWNIENIE IM POCZUCIA BEZPIECZEŃSTWA I STABILIZACJI BYTOWEJ			
Zapewnienie konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego dla rodzin.	2026-2028	GOPS	- liczba specjalistów (no. Psycholog, terapeuta uzależnień, prawnik), - liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego - liczba udzielonych porad
Przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej.	2026-2028	GOPS Komisariat Policji GKRPA Gminny Zespól Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	- liczba prowadzonych procedur w ramach procedury Niebieskie Karty, - liczba posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych, - liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, - liczba zakończonych spraw w ramach procedury Niebieskie Karty
Profilaktyka i działania na rzecz rodzin z dziećmi, w których występuje problem uzależnienia.	2026-2028	GOPS GKRPA Komisariat Policji	- liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu uzależnienia, - liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe
Objęcie dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych wsparciem specjalistycznym w placówkach oświatowych i innych.	2026-2028	GOPS Placówki oświatowe	- liczba zatrudnionych pedagogów w placówkach Oświatowych, - liczba zatrudnionych psychologów w placówkach oświatowych, - liczba dzieci objętych wsparciem pedagogicznym i psychologicznym.
CEL. 4 WSPIERANIE KOBIET W CIĄŻY I RODZIN ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM KOBIET W CIĄŻY POWIKŁANEJ ORAZ W SYTUACJACH NIEPOWODZEŃ POŁOŻNICZYCH			
Praca środowiskowa	2026-2028	GOPS	- liczba rodzinnych objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba rodzin objętych pracą socjalną.
Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin	2026-2028	GOPS	- liczba rodzin korzystających ze skoordynowanych działań w

			zakresie kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin.
CEL. 5. SYSTEMATYCZNE PODNOSZENIE KWALIFIKACJI OSÓB ZAANGAŻOWANYCH NA RZECZ WSPIERANIA RODZIN W CELU ŚWIADCZENIA EFEKTYWNEJ POMOCY.			
Rozwój kształcenia asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych poprzez systematyczne podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji zawodowych.	2026-2028	GOPS Serokomla	- liczba szkoleń z udziałem pracowników socjalnych, - liczba szkoleń z udziałem asystentów rodziny, - rodzaje szkoleń i zakres tematyczny
Organizacja szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego.	2026-2028	GOPS Serokomla Zespół Interdyscyplinarny	- liczba szkoleń z udziałem członków ZI, - rodzaje szkoleń i zakres tematyczny.

8. Finansowanie programu

Finansowanie 3 – letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 w Gminie Serokomla odbywać się będzie w ramach środków z budżetu Gminy Serokomla oraz środków pozyskanych z innych źródeł np. programów rządowych przeznaczonych na wspieranie rodziny.

9. Monitoring

Program na lata 2026-2028 będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał monitoringowi w zależność od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalony przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. W terminie do 31 marca zgodnie z ustawą wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Podsumowanie

Rozpad rodziny związany z niewydolnością wychowawczą, zanikaniem poczucia bezpieczeństwa, narastaniem konfliktów powoduje wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają wsparcia z zewnątrz, angażując przy tym siły i środki społeczne. Pozostawienie rodzin dysfunkcyjnych bez fachowego wsparcia i pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, na które najbardziej narażone są dzieci. Priorytetem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 dla Gminy Serokomla jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Przedstawione w programie działania mają charakter, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tych celów będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny podmiotów, przy współpracy i współdziałaniu ze strony rodzin, gdyż osiągnięcie zakładanych celów w znacznej mierze jest zależne od członków rodzin, ich motywacji do zmiany sytuacji i przezwyciężenia trudności. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny.

Spodziewanym efektem realizacji programu jest wzmocnienie rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu poprzez zwiększenie kompetencji i umiejętności opiekuńczo–wychowawczych, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i zapewnienie pomocy rodzinom dotkniętym problemami społecznymi oraz wypromowanie zdrowego stylu życia.

Załącznik Nr. 2 do Zarządzenia Wójta
Gminy Serokomla Nr. 86/2025 z dnia
14 października 2025r.

FORMULARZ KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

DO GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2026-2028

1. Imię i nazwisko/nazwa instytucji wnoszącej opinie,
   adres:……
   ……
   ……
   ……
   ……..
2. 2. Opinie/uwagi/propozycje zmian do
   Programu:……
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……
   ……

Data:……..

…….

(podpis osoby/organizacji/podmiotu składającego formularz)